

Практичне заняття 8

Практичне заняття 1.04.2020 р.(1 гр.) та 8.04. 2020 р. (2гр.)

МЕТОДИ ДОБОРУ

У створенні нових сортів виключно велика роль належить добору. Добір становить головну суть селекційної роботи.

Мета заняття. Вивчити методи добору (масовий і індивідуальний) та їх варіанти. Оволодіти методикою і технікою проведення добору рослин для вирішення конкретного селекційного завдання.

Завдання. Відібрати кращі (елітні) рослини для поліпшення районуваного сорту за врожайністю, стійкістю до полягання, ураженістю бурюю листового іржею, крупністю і скловидністю зерна. Відібрані рослини використати для зображення схем добору, а насіння – для сівби.

За даними аналізу рослин, які відібрані у полі за стійкістю до ураження бурюю листовою іржею та полягання для селекційної роботи добирають ті, які за масою зернівок з рослини, масою 1000 зернівок, скловидністю мають показники вищі, ніж відповідні середні арифметичні значення. Для цього використовують дані аналізу снопового матеріалу.

Показники, що характеризують відібрані рослини, записують у табл. 7.

Таблиця 7

Характеристика відібраних рослин

№ рослини	Висота рослини, см	Маса зернівок з рослини, г	Маса 1000 зернівок,г	Кількість зернівок з рослини, шт.	Скловидність, %	Висновок

Насіння відібраних рослин з паперових пакетів висипають у пронумеровані формочки та органолептично визначають скловидність. Підраховують кількість скловидних і борошнистих зернівок, обчислюють відсоток скловидних зернівок. Дані записують у таблицю для кожної рослини. На основі цих даних проводять комплексну оцінку. Якщо відібрана рослина за скловидністю зернівок гірша за зразок (сорт), то її бракують і у графі «висновок» записують «брак». Насіння відібраних рослин поміщають у паперові пакети і зберігають до сівби.

Накреслюють схеми доборів (індивідуального та масового) і на них зазначають номери відібраних рослин. На схемах слід показати індивідуальний одноразовий і багаторазовий добір. Крім того, з наочного приладдя (таблиць) кафедри накреслюють схеми двох варіантів добору методу половинок: висів половинок у один рік і висів їх у різні роки.